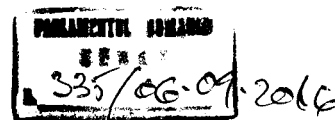

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind completarea art. 3 din Legea nr.349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun*, inițiată de domnul senator PSD Marius Sorin Ovidiu Bota împreună cu grup de parlamentari PSD (**Bp. 157/2016**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 3 alin. (2) din *Legea nr.349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun, cu modificările și completările ulterioare*, cu o nouă literă, **lit. e)**¹, în sensul permiterii fumatului în spațiile destinate teraselor unităților de alimentație publică acoperite sau descoperite care au maxim trei pereți, precum și în spațiile destinate și autorizate pentru funcționarea cazinourilor.

II. Observații

1. Precizăm că potrivit art. 2 lit. m) din *Legea nr. 349/2002*, prin spațiu public închis se înțelege orice „*spațiu accesibil publicului sau destinat utilizării colective, indiferent de forma de proprietate ori de dreptul de acces, care are un acoperiș, plafon sau tavan și care este delimitat de cel puțin doi pereți, indiferent de natura acestora sau de caracterul temporar sau permanent*”. Prin urmare „*terasele unităților de alimentație publică acoperite sau descoperite care au maxim trei pereți, precum și spațiile destinate și autorizate pentru funcționarea cazinourilor*”, locații care fac obiectul propunerii legislative, pot fi spații închise, dacă au cel puțin doi pereți și sunt acoperite.

În acest context, inițiatorii trebuie să aibă în vedere și prevederile art. 3 alin. (1) din aceeași lege, prin care „*se interzice fumatul în toate spațiile publice închise, spațiile închise de la locul de muncă, mijloacele de transport în comun, locurile de joacă pentru copii. De la prezentele prevederi fac excepție celulele pentru deținuți din penitenciarele de maximă siguranță*”.

2. Menționăm că expunerea pasivă la fumul de tutun crește riscul de boli cardiovasculare, pulmonare, principalele cauze de morbiditate și mortalitate precoce în România.

În anul 2010, au murit din cauza expunerii la fum de tutun (fumat pasiv) 5767 de români, prin boli cardiovasculare (5436 de persoane), infecții respiratorii și alte boli infecțioase (221 persoane), cancer (110 de persoane).

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 8 din *Legea nr. 332/2005 privind ratificarea Convenției-cadru WHO pentru controlul tutunului, adoptată la Geneva, Elveția, la 21 mai 2003*, potrivit căroră „*Părțile admit că dovezile științifice au stabilit clar faptul că expunerea la fumul de tutun provoacă moartea, diverse boli și invaliditatea. Fiecare parte va adopta și va implementa în zonele de jurisdicție națională existente, stabilite de legea națională, și va promova activ la nivelul său de autoritate adoptarea și implementarea unor măsuri eficiente legislative, executive, administrative și/sau de altă natură, asigurând protecția împotriva expunerii la fumul de tutun la locurile de muncă interioare, în mijloacele de transport public, locurile publice interioare și, după caz, în alte locuri publice*”.

Totodată, în *Ghidul pentru implementarea Articolului 8 al Convenției-cadru, adoptat la cea de-a doua Conferință a Părților din iulie 2007* și susținut și de România, sunt definite spațiile publice și cele închise:

„Spații publice” (...) Definiția utilizată ar trebui să acopere toate spațiile accesibile publicului larg sau spațiile pentru uz colectiv, indiferent de dreptul de proprietate sau de dreptul de acces;

„Interioare sau închise”, Art. 8 prevede protecția față de fumul de tutun la locurile de muncă și în spațiile publice. (...) Se recomandă ca spațiile interioare sau închise să fie definite astfel încât să includă orice spațiu acoperit de un tavan sau limitat de unul sau mai mulți pereți ori margini, indiferent de tipul materialului utilizat pentru acoperiș, pereți sau margini, ori dacă structura este permanentă sau temporară”.

În sensul celor menționate mai sus, în data de 16.03.2016 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 196 *Decizia nr. 29/2016 asupra obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.349/2002.*

Astfel, conform punctului 33 din *Decizia nr. 29/2016* „*fumatul trebuie interzis în toate spațiile publice închise și spațiile închise de la locurile de muncă, în scopul de a asigura tuturor persoanelor angajate protecție completă împotriva expunerii la efectele adverse ale fumului de tutun asupra sănătății*”:

„33. Considerente similare fundamentează de altfel și jurisprudența altor instanțe de jurisdicție constituțională care au fost chemate să se pronunțe asupra constituționalității legilor care au interzis fumatul în spațiile publice. Astfel, de exemplu, Curtea Constituțională a Republicii Macedonia a reținut, în esență, că reglementarea criticată nu încalcă prevederile constituționale invocate deoarece fumatul, ca alegere subiectivă, nu poate fi pus în relație cu principiul egalității, libertății de opinie, respectarea vieții private și de familie, demnitatea și reputația. Legiuitorul nu a stabilit nicio prevedere legală prin care să interzică vreunei persoane să fumeze, așadar nu a interferat cu alegerea personală de a fuma sau nu, stabilind în schimb condiții pentru fumători de a se abține să facă acest lucru în locuri unde ar putea veni în contact cu persoane care nu fumează. Măsura protejează nu numai sănătatea fumătorilor, ci și a celorlalți cetățeni, aceasta reprezentând o obligație constituțională. Aceeași instanță constituțională a mai reținut că fumătorii au acces în toate locurile pe care legiuitorul le-a definit ca spații publice în care fumatul este interzis. Aceștia trebuie să își adapteze

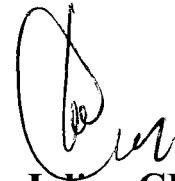
comportamentul în raport cu al altor cetățeni care nu fumează, într-un mod și în condițiile stabilite de lege și cu privire la toți cetățenii. Scopul reglementării este de protecție a vieții și sănătății (ca valori supreme), care ar putea fi puse în pericol de un comportament lipsit de responsabilitate al fumătorilor. Prin urmare, nu se pune problema discriminării față de fumători. S-a constatat totodată că prevederile legii nu contravin principiilor economiei de piață și liberei inițiative. Legiuitorul are dreptul legitim de a reglementa anumite aspecte din viața socială și astfel să interzică total fumatul în unitățile de alimentație, în scopul de a proteja sănătatea umană (cauzele U.br.261/2008 și U.br.70/2009 din 16 septembrie 2009). Similar, Curtea Constituțională a Republicii Slovenia a reținut că nu reprezintă o ingerință excesivă reglementarea care interzice fumatul în spațiile publice închise și spațiile închise de la locul de muncă, precum și consumul de alimente și băuturi în zonele de fumat, deoarece acesta este singurul mod în care scopul constituțional urmărit de legiuitor poate fi atins în mod eficient, și anume protecția lucrătorilor salariați și a tuturor persoanelor împotriva efectelor negative ale fumatului pasiv, precum și asupra mediului. În scopul de a asigura tuturor persoanelor angajate protecție completă împotriva expunerii la efectele adverse ale fumului de tutun asupra sănătății, fumatul trebuie interzis în toate spațiile publice închise și spațiile închise de la locurile de muncă. De asemenea, răspunzând criticilor de neconstituționalitate care au vizat cu precădere interzicerea fumatului în restaurante/hoteluri/alte unități de profil, Curtea a reținut, între altele, că petrecerea timpului și socializarea în astfel de locații nu pot fi considerate ca realizând o asociație în sensul normelor constituționale. Aceasta nu este o comunitate organizată și permanentă de persoane, care se află în legături strânse și urmăresc interese comune, nici nu poate fi considerată ca fiind o adunare, în sensul aceluiași prevederi constituționale. Astfel de întâlniri sunt, în general, întâmplătoare, nu dau expresie unui grup, iar elementul de legătură internă între vizitatori, în general, nu există (Decizia U-I-218/07 din 26 martie 2009). Tot astfel, Curtea Constituțională a Republicii Turcia a statuat că interzicerea fumatului în cafenele nu este contrară Constituției, ci reprezintă o măsură de precauție necesară și legitimă care vizează garantarea dreptului de a trăi într-un mediu sănătos. Dispozițiile constituționale care garantează dreptul la viață și dreptul de a trăi într-un mediu sănătos, echilibrat impun obligații pozitive pentru stat. Fumatul în spațiile închise este cunoscut ca fiind dăunător nu doar pentru sănătatea fumătorilor, ci și a celorlalți. Multe

țări au interzis fumatul în locurile publice, în scopul de a proteja sănătatea publică. Ca urmare, Curtea a decis că interzicerea fumatului în cafenele este o măsură de precauție necesară și legitimă pentru a proteja dreptul de a trăi într-un mediu sănătos. Aceasta nu încalcă drepturile comerciale ale proprietarilor de cafenele (deciziile E.2010/58, K.2011/8 din 6 ianuarie 2011)”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Dacian Julien CIOLOȘ

**Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu
Președintele Senatului**